

Bijlage bij Statenvoorstel - Toetsen beleidsnota verbonden partijen

Deze toets is gedaan op basis van het 'afwegingskader oprichting verbonden partij', zoals opgenomen in de nota verbonden partijen (2016 en 2021). In het afwegingskader zijn een zestal vragen opgenomen die beantwoord dienen te worden om oprichting van en deelname in een BV te rechtvaardigen. Deze vragen zijn hieronder opgenomen.

1. Is er sprake van een publiek belang op provinciaal niveau?

In de motie van 2008 hebben Provinciale Staten reeds uitgesproken dat Evides een publiek belang dient. In de aandeelhoudersstrategie PZEM is hierover opgenomen dat de wettelijk gedefinieerde publieke belangen ook deels via de Drinkwaterwet geborgd worden. Wel moet een drinkwaterbedrijf (indirect) publieke aandeelhouders hebben.

Een publiek belang dat niet in de aandeelhouderstrategie is opgenomen, betreft het belang van zoet water in Zeeland. Drinkwater is een primaire levensbehoefte waarvoor zowel het Rijk als de Provincies hun beleidsmatige bevoegdheden hebben. Van oudsher ligt het bevoegd gezag voor onttrekkingen van grondwater voor drinkwater bij de Provincies. Die regelen ook via de Omgevingsverordening de bescherming van die wingebeden. Recent hebben de Provincies de regie genomen om samen met de drinkwaterbedrijven een adaptieve strategie uit te werken om ook in de toekomst aan de drinkwatervraag te kunnen voldoen (Robuuste Drinkwatervoorziening 2040). In dit proces is nu ook nadrukkelijk de voorziening vanuit oppervlaktewater beschouwd. Door de 'vergrijzing' van (grond)water zien we een behoorlijke (landelijke) beleidsopgave liggen om onze drinkwaterbronnen nog beter te beschermen. De Provincie zal in deze opgaven dan ook haar regionale rol moeten invullen.

2. Is betrokkenheid andere partijen nodig en/of wenselijk voor de aanpak van het publiek belang?

PZEM biedt haar 50% aandelenbelang in Evides aan haar huidige aandeelhouders (straks verenigd in GBE Aqua B.V.) aan. Iedere huidige aandeelhouder van PZEM krijgt de mogelijkheid om voor hetzelfde aandelenpercentage deel te nemen in GBE Aqua. Volgens de Drinkwaterwet dienen de aandeelhouders van een drinkwaterbedrijf publieke aandeelhouders te zijn. In de toelichting op de Drinkwaterwet is opgenomen dat het gewenst is dat, in de geest van de wet, de aandeelhouders in het verzorgingsgebied van het drinkwaterbedrijf gevestigd zijn. Om deze reden is het wenselijk dat de huidige aandeelhouders van PZEM ook aandeelhouder worden van GBE Aqua. Alle aandeelhouders bevinden zich in het verzorgingsgebied van Evides.

3. Vraagt het publiek belang om actieve betrokkenheid van de decentrale overheid?

Ja, dit is vastgelegd in de Drinkwaterwet en is tevens in het belang van de zoetwatervoorziening in de regio (zie hierboven).

4. Is een juridische entiteit met rechtspersoonlijkheid wenselijk of noodzakelijk?

Ja, voor Evides is het van belang dat er gelijksoortige en gelijkwaardige aandeelhouders zijn. GBE Aqua wordt op dezelfde wijze ingericht als GBE.Na ontvlechting is sprake van twee min of meer identieke overheids-BV's die ieder voor 50% deelnemen in Evides N.V.

5. Is het publiek belang het best gediend met een publiekrechtelijke vorm?

Nee, het is wenselijk dat de aandeelhouders van GBE Aqua zich op een gelijksoortige en gelijkwaardige manier verenigen als de andere 50% aandeelhouders van Evides, te weten BV GBE.

6. Is het voor de mate van zeggenschap wenselijk of noodzakelijk deel te nemen in het risicodragend vermogen van een privaatrechtelijke organisatie?

Ja, een kapitaalstorting is wenselijk om een statutaire reserve op te bouwen in de holding.

Uitkomst: deelname in een privaatrechtelijke kapitaalvennootschap (NV, BV) is in dit geval de beste vorm voor het onderbrengen van de aandelen van Evides. Zonder tussenholding (GBE Aqua) zou sprake zijn van een versnippering van aandelen, terwijl het 50%-belang in Evides in Zuid-Holland-Zuid is ondergebracht in één entiteit.